

“Inzet in het internationale veld wordt nu gecoördineerd”

Eind oktober heeft het Uniebestuur de Nota Geen brug te ver vastgesteld. Dit is de nota internationale zaken van de Unie voor de periode 2005 – 2010. Henk Tiesinga, portefeuille-houder internationale zaken van het Uniebestuur, ziet de nota als een mijlpaal die aangeeft dat het werkveld internationale zaken bij de Unie volwassen is geworden.

— Jaap van Peperstraten

In het dagelijks leven is Tiesinga dijkgraaf van waterschap Zuiderzeeland. Sinds een jaar of drie heeft hij internationale zaken in het Uniebestuur in zijn portefeuille. In die periode heeft hij het werkveld internationale zaken zien groeien. “Een jaar of drie geleden was de Unie nog heel intern gericht op de nationale agenda. Er bestond wel een werkgroepje internationale zaken waar ik ook lid van was en maar dat had niet zo veel om het lijf. Het Uniebestuur kwam tot de slotsom dat we veel meer Europees en mondiaal moesten gaan denken en handelen. Dat heeft nu vorm gekregen in deze nota.”

— Tiesinga onderschrijft dat de nota in eerste instantie een stuk papier is dat je ook ongebruikt in de kast kunt opbergen. “Maar dat is nadrukkelijk niet de bedoeling. In de nota zit een actieprogramma dat concreet actiepunten opsomt die wij de komende jaren gaan uitvoeren. In dat programma onderscheiden we drie aandachtsgebieden: Europa, internationale samenwerking en grensoverschrijdende samenwerking. De laatste vorm geldt voor waterschappen die buitenlandse waterbeheerders als burens hebben. We gaan het actieprogramma uitvoeren en bewaken dat het ook uitgevoerd wordt.” Het actieprogramma houdt onder meer in dat de Unie:

- halfjaarlijks overleg initieert tussen de Nederlandse overheden over Europese waterdossiers;
- een programma ontwikkelt waarbinnen waterschapsexpertise in Brussel effectief kan worden ingezet;
- waterschappen stimuleert om 2010 EU-proof te zijn;
- de informatie-uitwisseling over de internationale riviercommissies verbetert en een overzicht ontwikkelt van grensoverschrijdende projecten;
- de Water management expert database ontwikkelt en het gebruik ervan bevordert.

— Kennis

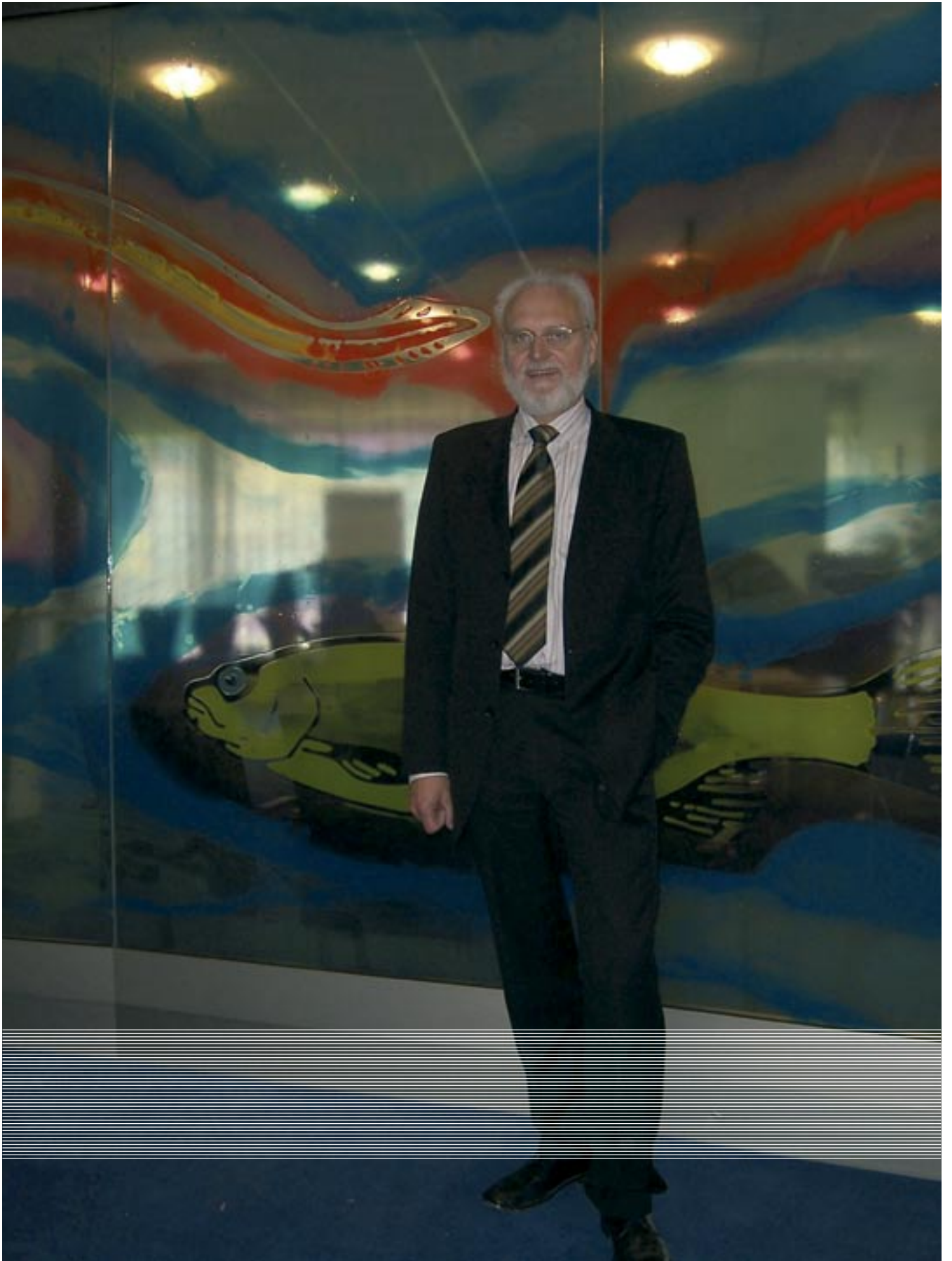
— Tiesinga: “De Water management expert database is vooral bedoeld om een structuur te krijgen voor de inzet van waterschapskennis in het buitenland. Vaak wist je wel van horen zeggen wie waar in het buitenland zat, maar daar zat geen structuur onder. Ook was er geen centraal overzicht. We moeten weten waar welke kennis zit bij de waterschappen en hoe we dat in kunnen zetten. Zodra meerdere waterschappen over de grens iets willen gaan doen, moet de database opengeklapt worden. Die biedt een overzicht van mensen met een bepaalde expertise die wij ook kunnen gaan coachen, bijvoorbeeld op het gebied van cultuurverschillen. De mensen in de database zijn medewerkers van waterschappen.”

— Cultuurverschillen worden onmiddellijk voelbaar zodra er over de grens samengewerkt gaat worden. Ook binnen Europa zijn er cultuurverschillen. “Het is belangrijk om die cultuurverschillen te onderkennen en daarop te anticiperen. Als Nederlanders zijn wij nogal gewend om even te roepen wat wij ervan vinden en dan voelen we ons geweldig, want we hebben het weer gezegd. Maar daarmee bereik je niets. Je moet je standpunten diplomatiek verwoorden en vooral op Europees niveau coalities vormen. Als je dat niet doet, heb je minder invloed.”

— In het streven dat alle waterschappen in 2010 Europa-proof zijn, speelt de in 2004 uitgebrachte Europagids een belangrijke rol. Die gids is een handreiking Europees recht voor waterschappen. Momenteel wordt in zes waterschappen een pilot uitgevoerd met het ontwikkelen van trajecten om de waterschappen EU-proof te maken. EU-proof houdt in dat het doen en laten van de waterschappen volledig in overeenstemming is met huidige en in ontwikkeling zijnde Europese wet- en regelgeving.

— Beleidsbeïnvloeding

— Tiesinga vindt dat het hoog tijd is voor de nota, vooral gezien de veelheid aan Europese wet- en regelgeving dat aan water is gerelateerd. “Eén van de hoofdtaken van de Unie

is invloed hebben op beleidsontwikkeling die betrekking heeft op waterbeheer. Zo'n 80 procent van dat beleid wordt niet in Den Haag ontwikkeld, maar in Brussel. Daarom zijn we dus veel te laat. In Brussel merk je dat je niet de enige bent die zich op beleidsbeïnvloeding richt. Daar zijn heel veel overheden van veel landen aanwezig. Wij moesten een vorm zien te vinden om onze invloed daar te organiseren.”

—Die vorm is “onze man in Brussel”. Er is een “Bureau Brussel” waar één persoon werkt namens zowel de VEWIN als de Unie. Tiesinga: “Dat gaat heel goed samen. In zo'n 90 procent van de dossiers denken wij hetzelfde als de VEWIN. Toch zie ik graag dat we daar een eigen persoon namens de Unie hebben, omdat dat het lobbywerk zal versterken. “Bureau Brussel” is één van onze drie speerpunten van onze internationale aanpak. De andere twee zijn onze deelname aan de Europese lobbygremia EUWMA en Eureau. In een vroeg stadium proberen we mee te praten en beleid te beïnvloeden.”

—EUWMA staat voor de European Union of Water Management Associations. Het is een platform van zo'n tiental merendeels koepels van regionale waterbeheerders uit diverse Europese landen. Momenteel voert de Unie het secretariaat van die club. EUWMA richt zich op het watersysteem. Daarnaast is er de Eureau. Dit is een organisatie van koepels van waterbedrijven uit 28 landen die waterdiensten leveren aan 400 miljoen mensen

(drinkwater en waterzuivering). In de Eureau vertegenwoordigt Tiesinga Nederland, ook namens de VEWIN.

—Bewustzijn

—“De Eureau heeft een heel sterke directe relatie met de Europese Commissie en de ambtenaren. Gelet op de Europese beleidsvoorbereiding is het een heel invloedrijk kanaal. Het is sterker dan de EUWMA die een impuls nodig heeft. Daar werken we aan. Daarnaast willen we de EUWMA dichter bij de Eureau brengen, omdat hun beleidsvelden steeds meer naar elkaar toegroeien. Ons “Bureau Brussel” is gehuisvest bij de Eureau, zodat er korte lijnen zijn als het gaat om lobbywerk en zicht krijgen op de Europese agenda.”

—Tiesinga vindt dat met de nota internationale zaken de knop om is. “Waterschappen hebben lang naar Den Haag gekeken en naar elkaar, maar met deze nota worden we ge-coördineerd actief in het internationale veld. Internationale aandacht is niet langer een vorm van hobbyisme. Er is nu een bewustzijn dat de waterschappen ook over de grens moeten kijken en er is een structuur om dat vorm te geven. We moeten ook geen gezeur meer hebben over een halve fte in Brussel. Die is gewoon nodig, punt uit. Ik vind het mooi dat alle waterschappen zelfstandig ook een buitenlandnota gaan maken. Ik hoop dat daar ook de knop om gaat. En ik zou het mooi vinden als ieder waterschap in zijn begroting een bepaald percentage opneemt

voor internationale solidariteit, internationale kennisuitwisseling en voor internationale beleidsbeïnvloeding.”

—Met de Unienota zijn overigens nog niet alle vragen beantwoord. “Er zijn nog twee discussiepunten die de komende tijd om aandacht vragen. De eerste heeft betrekking op de veelheid aan organisaties en instrumenten die actief zijn over de grens op watergebied. Op welke gaan wij ons richten? Welke instrumenten zouden we om willen buigen zodat ze voor ons beter inzetbaar zijn? Het tweede discussiepunt gaat over de deelname van waterschappen als publieke organisaties aan activiteiten in het buitenland. Veel van die activiteiten hebben een private factor in zich. Hoe gaan we met die spanning om? Mogen we met publiek geld participeren in projecten waarin risico gelopen wordt? Wij willen dat daar al discussiërend meer helderheid over ontstaat.”

Tiesinga: ‘Internationale aandacht is niet langer een vorm van hobbyisme’